

Pyyntö Keski-Suomen alueen kunnille tarjota kuntapaikkoja oleskeluluvan saaneille turvapaikanhakijoille ja/tai kiintiöpakolaisille ja/tai kotikunnan saaneille tilapäistä suojelua saaville vuonna 2023

Perltk 04.10.2022 § 66
274/04.00.01/2022

Valmistelija

Perusturvajohtaja Tuula Kotimäki, 0400 393 009

Keski-Suomen alueen kuntia pyydetään tarkistamaan ja vahvistamaan kuntapaikkojen määrä oleskeluluvan saaneille turvapaikanhakijoille ja/tai kiintiöpakolaisille ja/tai kotikunnan saaneille tilapäistä suojelua saaville vuonna 2023. Kuntien ja ELYkeskuksen välisissä sopimuksissa todetaan, että sopimus on jatkuva, mutta kuntapaikkamäärä tarkistetaan vuosittain huomioon ottaen kuntien vastaanottoresurssit.

Vastaukset pyydetään toimittamaan ELY-keskukseen tämän kirjeen liitteeksi laaditulla lomakkeella maanantaihin 31.10.2022 mennessä käyttämällä sähköistä linkkiä.

Työ- ja elinkeinoministeriö valmistelee kotoutuslain soveltamisalan laajentamista niin, että kunnille voidaan maksaa kotoutuslain mukaisia korvauksia tilapäistä suojelua saavista henkilöistä, joilla on kotikunta. Kotoutuslain 2 §:n 2 momenttiin esitetään uusi 5 kohta, joka koskee henkilöä, jolle on myönnetty oleskelulupa ulkomaalaislain 110 §:n nojalla (tilapäinen suojelu) ja joka täyttää kotikuntalain (201/1994) 4 §:ssä tarkoitetut edellytykset. Lakimuutoksen on suunniteltu astuvan voimaan 1.3.2023.

Tänä vuonna kuntapaikkoja oli Keski-Suomessa tarjolla yhteensä 291 paikkaa, joihin ELY-keskus on tähän mennessä sijoittanut 55 kansainvälisen suojelun perusteella oleskeluluvan saanutta henkilöä. Keski-Suomen ELY-keskuksen ja kuntien välisissä kuntapaikkasopimuksissa kuntapaikat on varattu pääasiassa myönteisen oleskeluluvan saaneille turvapaikanhakijaperheille ja yksintulleille alaikäisille turvapaikanhakijoille.

Hallitus on esittänyt budjettiriihessä vuoden 2023 pakolaiskiintiöksi 1 050 henkilöä. Lopullisen päätöksen tekee eduskunta hyväksyessään talousarvion joulukuussa. Hyvinvointialueiden käynnistyminen ei muuta kunnan vastuuta kiintiöpakolaisten vastaanotossa. Kiintiöpakolaisten vastaanotossa tulee erityisesti huomioida, että pakolaiset saapuvat Suomeen ja paikkakunnalle suoraan pakolaisleiriltä toisin kuin oleskeluluvan saaneet turvapaikanhakijat, joilla saattaa olla Suomessa vietetyn ajan perusteella jonkin verran esimerkiksi suomen kielen taitoja. Kiintiöpakolaisten vastaanottoon tulee varautua riittäväillä henkilöstöresursseilla kotouttamisen alkuvaiheessa (kokoaikainen työntekijä vähintään 3–6 kk). Muistutuksena lisäksi, että luku- ja kirjoitustaidottomien koulutusta ei enää vuoden 2018 alusta ole järjestetty työvoimakoulutuksena, osana kotoutumiskoulutusta. Kuntien tulee ottaa tämä huomioon, kun ne suunnittelevat maahanmuuttajien kuntiin sijoittamisia. Luku- ja kirjoitustaidon koulutusta kunta voi järjestää itse tai sen voi järjestää esim. kansalaisopisto.

Valtio tukee ELY-keskuksen kanssa sopimuksen tehneitä kuntia taloudellisesti suojelua saaneiden vastaanotossa. Voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti kunnalle maksetaan valtion varoista

laskennallista korvausta 6 845 €/vuosi alle 7-vuotiaista ja 2 300 €/vuosi yli 7-vuotiaista henkilöistä. Korvausaika on 4 vuotta kiintiössä tulleista henkilöistä ja 3 vuotta turvapaikkamenettelyn kautta tulleista henkilöistä.

HUOMIO! Laskennallinen korvaus tullaan ensi vuoden alusta alkaen jakamaan kunnan ja hyvinvointialueen kesken. Korvauksesta säädetään valtioneuvoston asetuksella, josta järjestetään erillinen lausuntokierros syksyllä 2022. VNA-luonnoksessa laskennallinen korvaus esitetään jaettavaksi kuntien ja hyvinvointialueiden välillä seuraavasti:

- alle 7-vuotiaat: kunta 95 % ja hyvinvointialue 5 %
- 7-vuotta täyttäneet: kunta 85 % ja hyvinvointialue 15 %.

Lisäksi kunnalle ja hyvinvointialueelle korvataan todellisten kulujen mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon sekä muita erityiskustannuksia, tulkkaus- ja käännöspalveluja sekä toimeentulotukikustannuksia. On mahdollista, että työ- ja elinkeinoministeriö maksaa edelleen vuonna 2023 erilliskorvausta uusille kunnille pakolaisten vastaanotosta (ns. bonusraha SYLVIA-hankkeen kautta).

Lisätiedoksi myös, että valtionosuusjärjestelmässä huomioidaan maahanmuuttajat korotettuina kertoimina valtionosuuksia määritettäessä. Kotouttamistyössä kannattaa lisäksi huomioida erilaiset hankerahoituksen mahdollisuudet kuten ESR- ja EUS-rahoidusmahdollisuudet. Näiden lisäksi kuntien on kuitenkin varauduttava siihen, että kotouttamistyöhön voidaan tarvita myös muuta kunnan rahoitusta. Kuntakorvausten maksamisen edellytyksenä on, että kunnassa on laadittu kotouttamisohjelma.

Kunnanvaltuusto on 9.5.2022 19 § päättänyt, että Toivakan kunta on valmis solmimaan Maahanmuuttoviraston kanssa sopimuksen majoituspalveluiden osalta 30-50:lle Ukrainan sodan pakolaisille, mikäli maakunnallinen tarve sitä edellyttää. Päätöksen mukaisesti sopimus on tehty siten, että vastaanottokeskus järjestää muut henkilöille kuuluvat vastaanottopalvelut. Periaatepäätös on toteutuessaan kumonnut kunnan päätöksen olla sitoutumatta turvapaikanhakijoiden vastaanottoon vuonna 2022.

Esittelijä

Perusturvajohtaja Tuula Kotimäki

Päätösehdotus

Kunnanvaltuusto on 9.5.2022 19 § päättänyt, että Toivakan kunta on valmis solmimaan Maahanmuuttoviraston kanssa sopimuksen majoituspalveluiden osalta 30-50:lle Ukrainan sodan pakolaisille, mikäli maakunnallinen tarve sitä edellyttää. Päätöksen mukaisesti sopimus on tehty siten, että vastaanottokeskus järjestää muut henkilöille kuuluvat vastaanottopalvelut. Periaatepäätös on toteutuessaan kumonnut kunnan päätöksen olla sitoutumatta turvapaikanhakijoiden vastaanottoon vuonna 2022.

Perusturvajohtajan kokouksessa tekemä muutosehdotus:

Perusturvalautakunta esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että Toivakan kunta on valmis jatkamaan Maahanmuuttoviraston kanssa sopimusta majoituspalveluiden osalta 30-50:lle Ukrainan sodan pakolaisille, mikäli maakunnallinen tarve sitä edellyttää.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.